

**450 JAAR
OP ZOEK NAAR
VRIJHEID
VERDRAAGZAAMHEID
VERBONDENHEID
VERSCHEIDENHEID**

De wereld veranderen

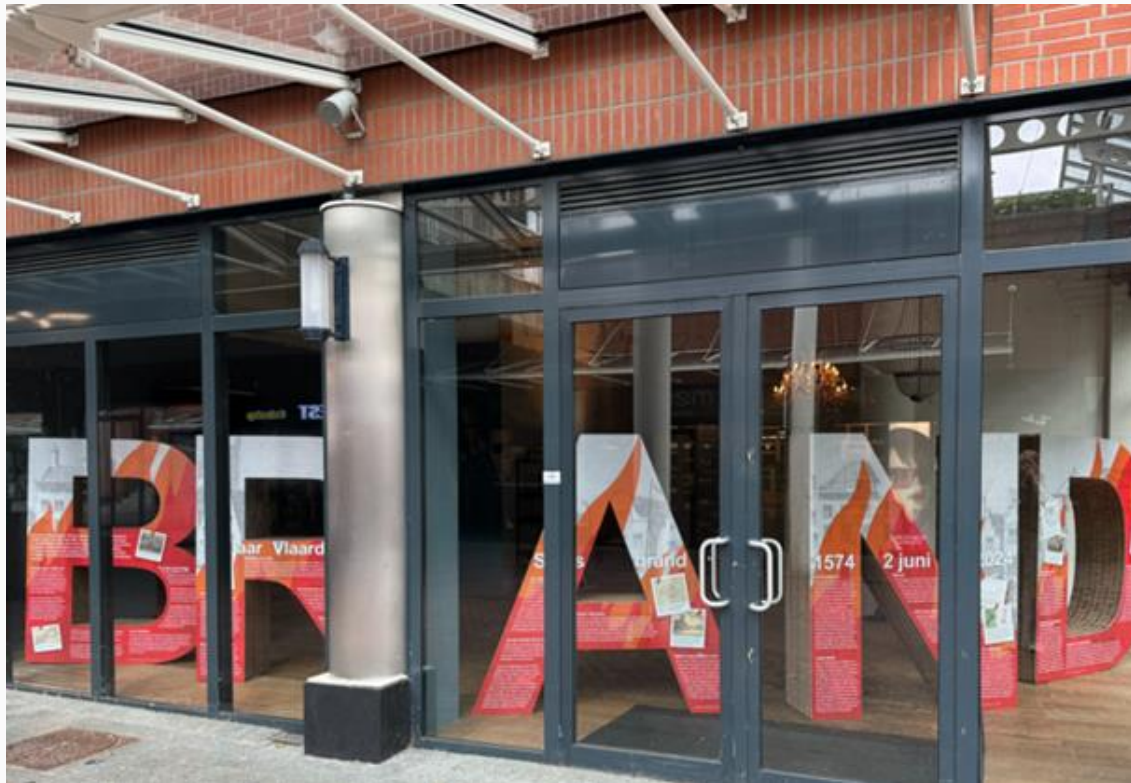
“Toen ik jong was, wilde ik dolgraag de wereld veranderen. Maar ik ontdekte dat dat wel heel moeilijk was. Toen probeerde ik het met mijn eigen land. Maar dat lukte me ook niet. Ik richtte me vervolgens op de stad waar ik woonde. Maar ook mijn stad kon ik niet veranderen.

Toen ik ouder begon te worden, deed ik mijn best om mijn familie dan maar te veranderen. Maar ook dat werd natuurlijk niks.

Nu ik oud geworden ben, heb ik ontdekt dat ik alleen mijzelf kan veranderen. En plotseling bedacht ik dat als ik mijzelf lang geleden had veranderd, ik invloed had kunnen hebben op mijn familie. Mijn familie en ik hadden invloed kunnen uitoefenen op onze stad. Dat had vervolgens ons land kunnen veranderen en zo zou ik de wereld hebben kunnen veranderen.”

Uit: *Wat weegt een sneeuwvlok? 49 verhalen over verdraagzaamheid en vrede.* Uitgave: Stichting Vrienden van Givat – Haviva/ Willem de Vos

Stadsbrand Vlaardingen 1574

Op 31 mei 1574 vielen de Spanjaarden de Geuzen in Vlaardingen aan. Het zag er slecht uit voor de Geuzen. Op 2 juni 1574 trokken zij zich terug uit de stad. Wat ze achterlieten moest zo onbruikbaar mogelijk zijn voor de vijand. Ze wilden voorkomen dat de vijand een nieuwe uitvalsbasis kreeg. En dus maakten ze de Vlaardingse schans onklaar en ging de hele stad in vlammen op.

De tactiek van de verschroeide aarde had niet alleen gevolgen voor de vijand, maar ook extreme consequenties voor de bevolking: het verliezen van huis en haard, vluchten, armoede en ellende. Het verhaal van de stadsbrand laat ook zien dat mensen veerkrachtig zijn: de Vlaardingen kwam terug en herbouwden de stad. Vlaardingen herrees uit zijn as. In het Liesveld in Vlaardingen staat ter gelegenheid van de herdenking van de stadsbrand een etalagetentoonstelling.

Herdenking Eerste Vrije Statenvergadering

Op 19 juli wordt op het plein voor museum Hof van Nederland in Dordrecht de Eerste Vrije Statenvergadering van 1572 herdacht. Voorzitter van het Humanistisch Verbond **Mardjan Seighali** geeft een voordracht met een uitnodiging tot 'koppig optimisme en de oproep om actief te streven naar een wereld waar menswaardigheid, perspectief en het goede gesprek

centraal staan'. De burgemeester van Leiden, **Peter van der Velden**, zal ook een korte toespraak houden. Burgemeester van Dordrecht **Wouter Kolff** verzorgt het welkomstwoord en **Unorthadox** doet 'spoken word poetry'. Moderator **Leoni Jansen** zal ook een interview doen met Mardjan Seighali.

Het programma is **GRATIS** toegankelijk en vindt plaats op het plein voor het Hof.

Gevelstenen Alkmaar, Delft en Oudewater

Op 30 mei werden in Oudewater drie replica's van gevelstenen en van twee grote kanonnen onthuld. Op de gevelstenen zijn de stadswapens van Alkmaar, Delft en Oudewater te zien. Het verbond van de steden Alkmaar, Delft en Oudewater dateert uit 1427: burgers (poorters) uit Delft en Alkmaar kregen burgerrecht in Oudewater en vice versa. In de jaren 1572 en volgend steunden deze drie steden Willem van Oranje. De gevelstenen symboliseren deze band. De originele gevelstenen werden ooit verplaatst binnen Oudewater en werden later verkocht aan het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap. In 1924 werden ze in de Amsterdamse Sint Luciënsteeg geplaatst. In 2022 kwamen de gevelstenen weer onder de aandacht. Het was niet mogelijk om ze terug te halen naar Oudewater. Vandaar dat er replica's zijn geplaatst bij de poort van het Oranje Bolwerck.

Gemeenteraadslid Vincent Bos van Oudewater onthulde de gevelstenen, samen met de burgemeesters Anja Schouten (Alkmaar), Marja van Bijsterveldt (Delft) en Danny de Vries (Oudewater).

Zutphens muntschat uit 80-jarige oorlog

Leden van de familie Kelderman schonken aan de gemeente Zutphen elf zilveren munten uit een muntschat die in 1932 in de kelder van Turfstraat 4 werd gevonden tijdens het wegbreken van een oude hout gestookte broodoven. De werklieden stuitten op een lap textiel met daarin ongeveer 25 zilveren munten. De jongste munten waren Leeuwendaalders van Holland uit 1576 en een halve leeuwendaalder uit 1577, verder waren er Philipsdaalders en halve Philipsdaalders uit de jaren 60 en 70 van de zestiende eeuw. De werklieden kregen er elk één en een twintigtal munten bleef in de familie, waarvan nog achttien traceerbaar. Elf munten zijn nu geschonken aan de gemeente Zutphen en te bewonderen in het Stedelijk Museum Zutphen.

De munten vertellen het verhaal van de onzekere tijden rond 1580. Zutphen was voor de tweede maal aan de zijde van de Nederlandse Opstand gekomen en de Spanjaarden dreigden de stad opnieuw met geweld in te nemen. Dat lukte hen uiteindelijk in 1583. In Turfstraat 4 woonde destijds Helmich van Hekeren met zijn gezin. Maar wie verstopte de schat, wanneer en waarom? En waarom is de schat niet meer door de eigenaar opgegraven? De archeologen hebben naar antwoorden gezocht op die vragen. Die staan in het boek *De Schat van Halvemaansmes* (Zutphense Archeologische Publicaties 165), te koop bij de boekhandels in Zutphen (€ 6,95.)

Brielle 1 april 2024

Al heel lang herdenkt en viert Brielle dat de Watergeuzen op 1 april de stad 'in naam van Oranje' innamen, waarmee het de eerste van Spanje bevrijde stad in de Nederlanden werd. En, dat ook na 5 april bleef, toen Spaanse troepen tevergeefs probeerden de stad te heroveren. Dit jaar was 1 april 2024 een zonnige dag die Brielle vierde met een uitgebreid programma en duizenden bezoekers.

Martelaren in Brielle

De Watergeuzen die op 1 april 1572 Brielle innamen, vermoordden op 9 juli van datzelfde jaar negentien geestelijken, die nagenoeg allemaal uit Gorcum kwamen, de zogenoemde Martelaren van Gorcum. Jaarlijks worden zij, met hun naam, herdacht tijdens de Nationale Bedevaart, die wordt gehouden in het Nationaal bedevaartsoord. Dit jaar is dat op 6 juli vanaf 11.00 uur. Informatie: www.martelarevangorcum.nl.

Vlissingen 6 april 2024

Vlissingen herdacht en vierde op 6 april 2024 uitbundig de opstand uit 1572. Dit jaar nog grootser dan het vorige: van 10.00-24.00 uur op allerlei locaties met onder andere re-enactment van de gebeurtenissen uit 1572, openluchtkerkdienst en bulderpreek, theater, de uitvoering op carillon van Dutch Delight (op verzoek van SW 1572 geschreven door Jeroen van Veen), veel muziek, spelen, acts en markten.

Gouden Giraffe Award voor Alkmaar

De aanpak van Alkmaar Marketing en DOSS Event Support voor *Alkmaar Ontzet 450 jaar* heeft niet alleen veel publiek getrokken, maar ook de Gouden Giraffe Award gewonnen in de categorie 'Relatie Events & Community Events'.

VNG-congres Groene Hart

Tijdens het VNG-congres op 25 juni kwam in enkele middagsessies ook de Geboorte van Nederland aan de orde. Zo leidde burgemeester Pieter Verhoeve van Gouda deelnemers rond in het veelkleurig verleden van Gouda, met aandacht voor haar rol in het begin van de Tachtigjarige Oorlog.

De oudste stad van het Groene Hart, Oudewater, liet haar gasten haar betekenis zien voor de Geboorte van Nederland.

Lezing burgemeester Wienen

Op 19 maart 2024 hield de voorzitter van het SW 1572, burgemeester Wienen van Haarlem, een lezing voor de Rotary Den Haag in Diligentia, over de Geboorte van Nederland. In het bijzonder ging hij in op de ontwikkelingen daarvoorafgaand, zowel in deze contreien als in Europees verband. Na afloop was er gelegenheid tot het stellen van vragen, waarvan veelvuldig gebruik werd gemaakt. Ook was er een leestafel aanwezig met allerlei materiaal over die periode en over de kernwaarden van toen en nu.

Zaans Ontzet 1574

Tijdens Pinksteren 2024 stond Zaanstad stil bij de gebeurtenissen 450 jaar daarvoor: toen verdreven Zaankanters de Spaanse bezetter. De Zaanse Schans stond met allerlei activiteiten in het teken van het Zaans Ontzet in 1574.

Nederlandse Onafhankelijkheidsrede 2024

De stichting Nederlandse Onafhankelijkheid streeft naar belangstelling en waardering voor de Nederlandse onafhankelijkheidsgeschiedenis, met het Plakkaat van Verlatinge als belangrijke getuigenis daarvan, dat op 26 juli

1581 werd ondertekend door de Staten-Generaal van de Verenigde Nederlanden. Jaarlijks op 26 juli organiseert de stichting een lezing, dit keer in Raadhuis de Paauw te Wassenaar. Aanmelden via info@nederlandseonafhankelijkheid.nl.

Rectificatie

In Nieuwsbrief 16 (mei 2024) stond een gedicht opgenomen, dat ten onrechte werd toegeschreven aan Janusz Korczak. Het is echter van Arie de Bruin, voorzitter van de Korczakstichting.

Website

Op de website geboortevannederland.nl staan onder andere tentoonstellingen, theaterstukken, wandel- en fietsroutes. De Koninklijke Bibliotheek zal de website archiveren zodat deze gegevens ook in de toekomst bewaard blijven.

voor aan de hand van leuke weetjes en beelden van achter de schermen.

Heeft u een mooi initiatief, een boeiende lezing, informatie over activiteiten of kennis die u met ons wilt delen?

Neem dan contact op met ons via contact@geboortevannederland.nl

Informatie over de nieuwsbrief

Voor informatie en / of vragen kunt u contact opnemen via contact@geboortevannederland.nl

